

LA LLENGUA GENERA CONSCIÈNCIA NACIONAL

La publicació de llibres sobre la llengua és incessant. Si per cada llibre publicat tinguéssim un graó de l'escala de la normalització avui estaríem només editant assaig, diccionaris i gramàtiques, manuals i ens oblidariem dels llibres crítics o de les polèmiques. Ja tindriem el català normalitzat. Però convenen encara les reflexions per tal de conceptualitzar sobre allò que és evident, com afirma el professor Murgades, una veu diàfana, en el darrer número de la revista "Escola Catalana" quan desqualifica als qui trenquen la llengua catalana tot afavorint la seva exterminació o, millor dit, substitució. En aquest línia crítica en fa la denúncia dels qui en Barnils qualifica "el grup del barcu". I en aquesta línia de claretat i d'afirmació de la llengua nacional de Catalunya caldria situar la darrera obra de M. Ll. Pazos o la del poeta i polític Joan Colomines *La Llengua nacional de Catalunya*.

En aquest assaig de Colomines descriu una sèrie de problemes, fets i diagnòsi sobre la llengua catalana amb única esperança i finalitat: divulgar la problemàtica per tal d'afavorir-ne el seu domini. El text és clar i les afirmacions van destil·lant-se una rera l'altra amb la contundència del qui té la raó: La llengua és expressió del poder, Catalunya no ha provocat mai cap guerra lingüística, la llengua genera consciència nacional, cal actualitzar el lèxic tecnològic, precisem consens polític per a salvar la llengua, el fàcil canvi de llengua dels catalans, la manca d'exemplaritat de l'Estat, etc. A més de l'anàlisi l'obra efectua una visió retrospectiva de la situació social de la llengua catalana i penetra, finalment, en el seu present i futur.

Colomines se n'alegra de la voluntat de convivència política i social per part del govern de la Generalitat amb finalitat que no es trenqui la present pau social, però alhora críticament denuncia la manca de diners per a la normalització i aquesta és potser la preocupació bàsica, ja que si parlem d'un espai de comunicació com a element bàsic, sense diners serà una utopia. Disposar de la TVC ha costat un gavadal de milions, ningú no posa en dubta la seva utilitat. Ens calen aquestes iniciatives. D'altra banda, la lectura crítica de l'apartat dedicat al futur és prou eloqüent, com podem generalitzar l'ús massiu de la llengua catalana i estimular els castellanoparlants a la seva decidida participació si la iniciativa privada no actua? Sembla clar que aleshores es legitima i fins i tot s'encoratja que sigui l'Administració la qui prengui mesures i iniciatives de caire comercial, de substitució de l'absent iniciativa privada. En el context actual fins i tot en nacions que

són estats hi ha problemes greus de llengües en conflictes i les seves pròpies llengües tenen dificultats per arribar a sectors clau, com per exemple els manuals universitaris tècnics o les obres de recerca científica. Però en el cas català la situació és més greu ja que pràcticament tota la cultura de masses —anem al cinema, al video-club, al quiosc, etc.— és en castellà i el català està esdevenint cada cop més la llengua de cultura humanística o de la creació literària autòctona.

JOSEP M. FIGUERES,
historiador i professor a la UAB

N/S.
Notícies i Serveis.
Agència Especialitzada
d'Informació